Lietas arhīva Nr. C-0594-21/1
ECLI:LV:VRT:2021:0331.C71304820.3.S
Lieta Nr. C71**3048**20 **C – 0594 – 21/1**

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Cēsīs 2021. gada 31. martā

Vidzemes rajona tiesa
tiesnese A.Bērziņa
ar sekretāri L.Balceri

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu – Sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/prasību pret SIA /Nosaukums B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) /Nosaukums A/ (turpmāk – prasītājs) cēlis prasību pret SIA /Nosaukums B/ (turpmāk – atbildētājs) par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2019. gada 25. februārī starp SIA /Nosaukums A/ kā aizdevēju (turpmāk – aizdevējs) no vienas puses un SIA /Nosaukums B/ kā aizņēmēju (turpmāk – aizņēmējs) no otras puses, ir noslēgts Aizdevuma līgums Nr.1/2019**.** Ar līgumu nodibinātā saistība paredz to, ka aizdevējs aizdod aizņēmējam aizdevuma summu 5000,00 EUR apmērā.

Aizdevējs ir izpildījis ar līgumu nodibināto saistību un 22. 02. 2019. ir ieskaitījis aizdevuma summu 5000,00 EUR apmērā aizņēmēja norēķinu kontā.

Pusēm vienojoties, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2019. gada 31. decembris.

Atbilstoši līguma noteikumiem par aizdevuma summas izmantošanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 0,5% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas. Atbilstoši līguma 4.4.punktam par līgumā noteikto maksājumu kavēšanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam nokavējuma procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 0,5% dienā no kopējās aizdevuma summas.

Aizņēmējs nav ievērojis ar Aizdevuma līguma Nr.1/2019 nodibināto saistību, nav veicis aizdevuma atmaksu noteiktajā apmērā un termiņā.

2019. gada 17. oktobrī prasītājs ir ieskaitījis atbildētāja prasījumu pret prasītāju 1671,79 EUR apmērā aizdevuma daļējai apmaksai.

Tā kā aizdevuma atmaksas termiņš ir iestājies 2019. gada 31. decembrī, tad 2020. gada 1. septembrī prasījuma summa ir 6881,34 EUR, kas sadalās kā: 3328,21 EUR pamatparāds; 3328,21 EUR pielīgtie procenti par maksājumu kavēšanu, procentu likme 0,5% dienā no kavētās maksājumu summas, aprēķināti par laika posmu no 01. 01. 2020. līdz 01. 09. 2020. 224,92 EUR pielīgtie procenti par kapitāla lietošanu, procentu likme 0,5% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas, aprēķināti par laika posmu no 11. 04. 2019. līdz 31. 12. 2019.

2019. gada 11. aprīlī starp aizdevēju no vienas puses un aizņēmēju no otras puses ir noslēgts Aizdevuma līgums Nr.2/2019. Ar līgumu nodibinātā saistība paredz to, ka aizdevējs aizdod aizņēmējam summu 3000,00 EUR apmērā.

Aizdevējs ir izpildījis ar līgumu nodibināto saistību un 11. 04. 2019. ir ieskaitījis aizdevuma summu 3000,00 EUR apmērā aizņēmēja norēķinu kontā.

Pusēm vienojoties, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2019. gada 31. decembris.

Atbilstoši līguma noteikumiem par aizdevuma summas izmantošanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 0.5% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas. Atbilstoši līguma 4.4.punktam par līgumā noteikto maksājumu kavēšanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam nokavējuma procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 0,5% dienā no kopējās aizdevuma summas.

Aizņēmējs nav ievērojis ar Aizdevuma līguma Nr.2/2019 nodibināto saistību, nav veicis aizdevuma atmaksu noteiktajā apmērā un termiņā.

Tā kā aizdevuma atmaksas termiņš ir iestājies 2019. gada 31. decembrī, tad 2020. gada 1. septembrī prasījuma summa ir 6120,00 EUR, kas sadalās kā: 3000,00 EUR pamatparāds; 3000,00 EUR pielīgtie procenti par maksājumu kavēšanu, procentu likme 0,5% dienā no kavētās maksājumu summas, aprēķināti par laika posmu no 01. 01. 2020. līdz 01. 09. 2020. 120,00 EUR pielīgtie procenti par kapitāla lietošanu, procentu likme 0,5% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas, aprēķināti par laika posmu no 11. 04. 2019. līdz 31. 12. 2019.

2019. gada 29. maijā starp aizdevēju no vienas puses un aizņēmēju no otras puses ir noslēgts Aizdevuma līgums Nr.3/2019. Ar līgumu nodibinātā saistība paredz to, ka aizdevējs aizdod aizņēmējam aizdevuma summu 1000,00 EUR apmērā.

Aizdevējs ir izpildījis ar līgumu nodibināto saistību un 29.05.2019. ir ieskaitījis aizdevuma summu 1000,00 EUR apmērā aizņēmēja norēķinu kontā.

Pusēm vienojoties, aizdevuma atmaksas termiņš noteikts 2019. gada 31. decembris.

Atbilstoši līguma noteikumiem par aizdevuma summas izmantošanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 0,5% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas. Atbilstoši līguma 4.4. punktam par līgumā noteikto maksājumu kavēšanu aizņēmējs ir apņēmies maksāt aizdevējam nokavējuma procentus, pusēm vienojoties procentu likme ir noteikta 0,5% dienā no kopējās aizdevuma summas.

Aizņēmējs nav ievērojis ar Aizdevuma līguma Nr.3/2019 nodibināto saistību, nav veicis aizdevuma atmaksu noteiktajā apmērā un termiņā.

Tā kā aizdevuma atmaksas termiņš ir iestājies 2019. gada 31. decembrī, tad 2020. gada 1. septembrī prasījuma summa ir 2035,00 EUR, kas sadalās kā: 1000,00 EUR pamatparāds; 1000,00 EUR pielīgtie procenti par maksājumu kavēšanu, procentu likme 0,5% dienā no kavētās maksājumu summas, aprēķināti par laika posmu no 01. 01. 2020. līdz 01. 09. 2020.; 35,00 EUR pielīgtie procenti par kapitāla lietošanu, procentu likme 0,5%

mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas, aprēķināti par laika posmu no 29.05.2019. līdz 31.12.2019.

Kopējā prasījumu summa 2020. gada 1. septembrī ir 15 036,34 EUR, kas sadalās kā: 7328,21 EUR pamatparāds; 7328,21 EUR pielīgtie procenti par maksājumu kavēšanu, procentu likme 0,5% dienā no kavētās maksājumu summas, aprēķināti par laika posmu no 01. 01. 2020. līdz 01. 09. 2020., 379,92 EUR pielīgtie procenti par kapitāla lietošanu, procentu likme 0,5% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas, aprēķināti par laika posmu no 11. 04. 2019. līdz 31. 12. 2019.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētāja SIA /Nosaukums B/ parādu 15 036,34 EUR, visus tiesas izdevumus. Lūdz noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% no parāda pamatsummas par laiku līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1651., 1652. panta 1.daļas 3.punktu, 1753., 1756., 1757., 1765., 1934., 1943. un 1946. pantu, Civilprocesa likuma 1., 6., 23., 30.p.1.d., 33., 34.p.1.d.1.punkta c apakšpunktu, 39.p.1.d.5.punktu, 41., 74., 82.p.2.d., 83., 85.p.2.d., 86., 127., 128., 129., 130.pantiem.

2020. gada 21. oktobrī atbildētājs SIA /Nosaukums B/ iesniedzis rakstveida paskaidrojumus.

SIA /Nosaukums A/ iesniedzis prasības pieteikumu par parāda 15036,34 EUR piedziņu.

Atbildētājs piekrīt tam, ka starp Atbildētāju kā aizņēmēju un Prasītāju kā aizdevēju tika noslēgti trīs Aizdevuma līgumi – 2019. gada 25. februārī Aizdevuma līgums Nr. 1/2019, aizdevuma summa 5000,00 EUR, 2019. gada 11.aprīlī Aizdevuma līgums Nr. 2/2019, aizdevuma summa 3000,00 EUR ar atmaksas termiņu līdz 2019. gada 31. decembrim un 2019.gada 29.maijā Aizdevuma līgums Nr. 3/2019, aizdevuma summa 1000,00 EUR ar atmaksas termiņu līdz 2019. gada 29. jūlijam. Tātad kopā aizdevējs ir aizdevis aizņēmējam 9000,00 EUR.

Atbildētājs veicis aizdevuma daļēju atmaksu 2019. gada 25. febrūara Aizdevuma līguma Nr. 1/2019 ietvaros, atmaksājot 1671,79 EUR, tādējādi samazinot kopējo aizdevumu kopsummu līdz 7328,21 EUR.

Saskaņā ar Aizdevuma līgumu 1.2. punktu tika noteikta atlīdzība par kapitāla lietošanu- 0,5% mēnesī no atgrieztās aizdevuma summas.

2019. gada 25. februāra aizdevuma līguma Nr. 1/2019 un 2019. gada 11. aprīļa aizdevuma līguma Nr. 2/2019 atmaksas termiņi noteikti līdz 2019.gada 31.decembrim.

Atbildētājs piekrīt prasītāja norādei, ka kapitāla lietošanas procenti aprēķināmi līdz aizdevuma līguma atdošanas termiņam, t. i., līdz 31. 12. 2019. Tādējādi 2019. gada 25.f ebruāra aizdevuma līgumā Nr. 1/2019 lietošanas procenti sastāda 224,92 EUR (ievērojot daļēju samaksu), 2019. gada 11. aprīļa aizdevuma līgumā Nr. 2/2019 – 120,00 EUR.

2019. gada 29. maija Aizdevuma līguma Nr. 3/2019 aizdevuma atdošanas termiņš ir 2019. gada 29. jūlijs, līdz ar ko kapitāla lietošanas procenti aprēķināmi par diviem mēnešiem un sastāda 10,00 EUR (1000x0.5%x 2mēn.).

Atbildētājs norāda, ka kopējo kapitāla lietošanas procentu kopsumma sastāda 354,92 EUR nevis 379,92 EUR, kā tas kļūdaini norādīts prasības pieteikumā.

Atbildētājs kategoriski neatzīst, nepiekrīt un uzskata par prettiesisku, prasītāja vēlmi piedzīt papildus 7328,21 EUR, tas ir 100% no parāda summas.

Aizdevuma līgumu 1.2. punktā ir noteikta procentu likme par kapitāla lietošanu, kas ir 0.5% mēnesī no neatgrieztās aizdevuma summas. Savukārt 4.4. punktā norādīts, ka par aizdevuma laicīgu neatdošanu aizņēmēja pienākums maksāt nokavējuma procentus 0,5% dienā no kopējās aizdevuma summas.

Atbilstoši tiesību doktrīnā izteiktajai atziņai procentu kā atlīdzības par sveša kapitāla lietošanas atvēlējumu vai atdošanas kavējumu galvenā funkcija ir nodrošināt tirgus ekonomikai raksturīgo ekvivalenci, kas ietver pieņēmumu, ka kapitāls parasti nes augļus. Procentiem nedrīkst piedēvēt soda raksturu un jaukt to ar procentos izteiktu līgumsodu līgumā nosaucot par nokavējuma procentiem.

Ņemot vērā, ka līguma darbības laikā noteikto procentu apmērs bija 0,5 % mēnesī, bet nokavējuma procentu apmērs norādīts jau 0,5% dienā, var izdarīt pamatotu atzinumu, ka šāds līguma noteikums liecina nevis par aizdevēja vēlmi saņemt taisnīgu atlīdzību par kapitāla lietošanu, bet gan par aizņēmēja sodīšanu, kas savukārt neatbilst nokavējuma procentu mērķim civiltiesībās.

Civillikuma 1. pants palīdz novērst gadījumus, kuros civiltiesību subjekti savas tiesības izmanto vai pienākumus izpilda neattaisnojamā veidā vai neattaisnojamu mērķu sasniegšanai, rīkodamies pēc likuma vai tiesiskā darījuma burta, taču pretēji tā patiesajiem mērķiem.

Kā tas jau atzīts tiesību doktrīnā, labas ticības principu var izmantot: tiesību nepieļaujamas izlietošanas novēršanai, līgumu papildinošai iztulkošanai un kā avotu jaunu tiesību noteikumu radīšanai.

Atbilstoši Civillikuma 1759. panta 1. punktam nokavējuma procentu maksāšana ir saistīta ar tiesību pārkāpumu – nokavējumu, taču to daba paliek tāda pati kā procentiem vispār, tas ir, arī nokavējuma procentu uzdevums ir nodrošināt ienākumus, ko dod kapitāls, atrodoties normālā apritē.

Savukārt, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību nepildītu vai nepildītu pienācīgi (Civillikuma 1716.pants). Ar procentiem jāsaprot atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu (Civillikuma 1753.pants). Ne velti saistību tiesība pastiprināšanas sadaļā atrodas tiesību normas par līgumsodu nevis par procentiem.

Atbildētājs norāda, ka Aizdevuma līgumu 4.4. punktā atrunātu nokavējuma procentu palielinājuma uzdevums ir sodīt par laikā neatdotu aizdevumu. Līdz ar ko atzīstams, ka tie ir nevis nokavējuma procenti 1759.panta 1.punkta izpratnē, bet gan līgumsods 1716. panta izpratnē.

Atbildētājs norāda, ka šādu „slēptu līgumsodu" uzskata par neatbilstošu Civillikuma 1. pantā ietvertajam labas ticības principam.

Konstatējot pielīgto procentu neatbilstību Civillikuma 1. pantā ietvertajam labas ticības principam, jo ir pretrunā ar patiesajiem mērķiem, Aizdevuma līgumu 4.4. punktā nokavējuma procenti, vadoties no to īstajiem uzdevumiem, atzīstami par procentos izteikto līgumsodu.

Prasītājs prasībā lūdz piedzīt no atbildētāja nokavējuma procentus 7328,21 EUR apmērā, kas atbilst 100% no parāda summas. Civiltiesiskos strīdos pārmērīgi augsti procenti var kalpot par pamatu līguma noteikumu atzīšanai par neatbilstošiem labiem tikumiem." (*skat. Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. TNA, Rīga, 2006, 145.lpp.).*

Aizdevuma līguma 4.4. punkta norādīti procenti atbilst līgumsoda būtībai un mērķim, līdz ar ko Prasītajam saistošs arī līgumsoda apmēra ierobežojums 10%.

Tiesību doktrīna nosaka principu, ka līgumsods nedrīkst būt pārmērīgs. Civillikuma 1720. panta trešā daļa paredz, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Līdz ar ko līgumsoda summa nedrīkst pārsniegt 10% no parāda summas, kas šajā gadījumā sastāda 732,82 EUR.

Atbildētājs norāda, ka prasītāja prasību atzīt daļēji par kopējo summu 8415,95 EUR, kur pamatparāds sastāda 7328,21 EUR, procenti par kapitāla lietošanu 354,92 EUR un līgumsods 732.82 EUR.

2020. gada 17. decembrī tiesā saņemti prasītāja SIA /Nosaukums A/ prasības pieteikuma precizējumi samazinot kopējo parāda summu uz 15 011,34 EUR un lūdzot piedzīt no atbildētāja pamatparādu 7328,21 EUR, pielīgtos procentus par maksājumu kavēšanu 7328,21 EUR, pielīgtos procentus par kapitāla lietošanu 354,92 EUR un tiesas izdevumus – valsts nodevu 772,71 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR.

Lūdzis atmaksāt prasītājam pārmaksāto valsts nodevu 0,80 EUR apmērā.

Prasītāja SIA/Nosaukums A/pārstāvis tiesas sēdē celto prasību uzturēja spēkā, pamatojot to ar prasības pieteikumā norādītiem lietas apstākļiem un to pamatojumu.

Atbildētāja SIA /Nosaukums B/ pārstāvis tiesas sēdē celto prasību atzina daļēji, norādot, ka aizdevuma līgumos pielīgtie nokavējuma procenti uzskatāmi par līgumsodu. Pārstāvis atsaucās uz paskaidrojumā norādītiem argumentiem un apsvērumiem.

Motīvu daļa

Uzklausot prasītāja un atbildētāja pārstāvjus, novērtējot lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Lietā nav strīda, ka starp prasītāju un atbildētāju noslēgti trīs aizdevuma līgumi 2019. gada 25. februārī Aizdevuma līgums Nr. 1/2019, aizdevuma summa 5000,00 EUR, 2019. gada 11. aprīlī Aizdevuma līgums Nr. 2/2019, aizdevuma summa 3000,00 EUR ar atmaksas termiņu līdz 2019. gada 31. decembrim u n 2019.gada 29. maijā Aizdevuma līgums Nr. 3/2019, aizdevuma summa 1000,00 EUR ar atmaksas termiņu līdz 2019. gada 29. jūlijam. Lietā nav strīda par to, ka visa aizdotā summa nav atdota aizdevuma līgumos noteiktajos termiņos. Lietā nav strīda arī par pamatparāda apmēru 7328,21 EUR.

Prasība par pamatparāda piedziņu apmierināma atbilstoši Civillikuma 1587. pantam, kas nosaka: „Tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus". Prasība par pamatparāda piedziņu apmierināma arī atbilstoši Civillikuma 1934. pantam, kas nosaka, ka aizņēmējam ir pienākums atdot saņemto tādā pašā daudzumā.

Lietā nav strīda arī par kapitāla lietošanas procentu apmēru. Atbildētājs tos atzinis 354.92 EUR apmērā un prasītājs, precizējot prasību, kapitāla lietošanas procentu apmēru samazinājis no 379,92 EUR uz 354,92 EUR.

Lietā ir strīds par nokavējuma procentu apmēru. Prasītājs lūdzis tos piedzīt pamatparāda 7328,21 EUR apmērā, savukārt atbildētājs, atsaucoties uz Civillikuma 1. pantu, norādījis uz netaisnīgiem līguma noteikumiem, uzskatot, ka aizdevuma līgumos pielīgtie nokavējuma procenti uzskatāmi par līgumsodu, tāpēc atzīst to piedziņu 10 procentu apmērā no pamatparāda summas 732,82 EUR.

Atbilstoši Civillikuma grozījumiem, kas stājas spēkā 2014. gada 1. janvārī, vairākos Civillikuma pantos, tostarp līgumsodu regulējošās normās, izdarītas būtiskas izmaiņas.

Likumprojekta anotācijā norādīts, ka esošais tiesiskais regulējums, kas pieļauj gan nokavējuma procentu pieprasīšanu, gan līgumsoda samaksu par vienu un to pašu līguma pārkāpumu ir nesamērīgs (sk. *Likumprojekta Nr. 536/Lp11 „Grozījumi Civillikumā" ANOTĀCIJA. Pieejams: http://titania.saeima.lv/LIVS11/SaeimaLIVS11.nsf/0/3C0A3795A906DBBBC2257AFB0040E85C?OpenDocument*).

Civillikuma 1722. panta pirmā daļa noteic, ka līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža. Saskaņā ar šā panta otro daļu līgumsodu par saistību neizpildi vispār var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz piedzenamo zaudējumu summu, ja vien nav tieši norunāts, ka līgumsods izslēdz tādu atlīdzību.

Atbilstoši Civillikuma 1720. panta otrajai daļai līgumsods par saistību neizpildi īstā laikā (termiņā) pēc sakara ar saistības izpildes pienākumu ir kumulatīvs līgumsods. Savukārt, kā izriet no Civillikuma 1722.panta pirmās daļas, tad attiecībā uz nokavējuma procentu samaksas pienākumu šādam līgumsodam ir ieskaita raksturs. Attiecīgi, tā kā šāda līgumsoda mērķis kapitāla atdošanas nokavējuma gadījumā ir nodrošināties pret sveša kapitāla lietošanu, normā imperatīvi noteikts, ka līgumsods par saistību izpildi īstā laikā (termiņā) nevar tikt prasīts kumulatīvi ar nokavējuma procentiem (sk. *Kārkliņš J., Buls L. Līgumsoda reforma. Jurista Vārds, 03.12.2013., Nr. 49 (800), 32.–43.lpp.*).

Tiesa novērtē to, ka aizdevuma līgumi noslēgti pēc iepriekš norādīto Civillikuma grozījumu spēkā stāšanās, tādēļ, izšķirot no minētajiem līgumiem izrietošo strīdu par līgumsoda piedziņu, atbilstoši Civillikuma 3. pantam (*Katra civīltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības*) šā likuma 1722.pants piemērojams [10.2] punktā minētajā likuma redakcijā.

Tiesību un likumu jautājumos tiesa ir lietpratējs (*jura novit curia*). Tiesai pašai jāpiemēro konkrētam gadījumam atbilstošie likumi pat tad, ja puses uz tiem nav atsaukušās vai atsaukušās nepareizi (sk. *Bukovskis V. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums,1933, 336.lpp.*).

Līdzīgi nospriedis Latvijas Republikas Senāta Civillietu departamenta 2019.gada 27.sepembra spriedumā lietā Nr. C30638415, SKC-168/2019.

Ar lietā iesniegtiem 25. 02. 2019. noslēgto Aizdevuma līguma Nr. 1/2019 (lietas 13. lapa), 11.04.2019. Aizdevuma līguma Nr.2/2019 (lietas 15. lapa) un 29. 05. 2019. Aizdevuma līguma Nr.3/2019 (lietas 17. lapa) kopijām, ar 17. 10. 2019. savstarpējo norēķinu līgumu (lietas 19. lapa), ar maksājuma uzdevumiem par aizdevuma izsniegšanu (lietas 14., 16., 18. lapas), ar parāda aprēķinu (lietas 42. – 44. lapas) prasītājs pierādījis savas prasījuma tiesības un atbildētāja parādsaistību esamību. Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājai jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Pamatots ir prasījums par procentu piedziņu par kapitāla lietošanu, jo saskaņā ar Civillikuma 1753. panta noteikumiem ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu: „Pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu". Saskaņā ar CL 1759. pantu: "Procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, šādos gadījumos: par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem".

Konkrētajā gadījumā, prasītājs aprēķinājis nokavējuma procentus – 7328,21 EUR, savukārt atbildētājs norāda, ka atzīst tos 732,82 EUR apmērā.

Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājai jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietas izskatīšanas dienā atbildētājs SIA /Nosaukums B/ nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprinātu parāda samaksu.

Tiesa atzīst nokavējuma procentus 0,5% dienā no kopējās aizdevuma summas par netaisnīgiem līguma noteikumiem saskaņā ar Civillikuma 1. pantā ietverto labas ticības principu.

Tiesa norāda, ka pielīgtie nokavējuma procenti 0,5% dienā uzskatāmi par netaisnīgiem līguma noteikumiem un ir atzīstams, ka atbilstoši Civillikuma 1720. panta trešajā daļā noteiktajam uzskatāms, ka aizdevuma līgumos noteiktie nokavējuma procenti ir līgumsods, tāpēc līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Līdz ar ko līgumsoda summa nedrīkst pārsniegt 10% no parāda summas, kas šajā gadījumā sastāda 732,82 EUR.

Tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji un no atbildētāja prasītāja labā piedzenams pamatparāds 7328,21 EUR, kapitāla lietošanas

procenti 354,92 EUR un līgumsods 732,82 EUR apmērā.

Prasītājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Prasītāja lūgums par tiesas izdevumu piedziņu apmierināms daļēji. No atbildētāja prasītājas labā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas noteikumiem piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli prasījuma apmierinātajai daļai 56,06 procenti – no samaksātās valsts nodevas 773,71 EUR piedzenama valsts nodeva 433,62 EUR, no ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu samaksātās summas 5,37 EUR piedzenami 3 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8. un 97. pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/prasību pret SIA /Nosaukums B/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA /Nosaukums B/ par labu Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/parādu 8415,95 EUR, kas sastāv no aizdevuma pamatsummas 7328,21 EUR, kapitāla lietošanas procentiem 354,92 EUR un līgumsoda 732.81 EUR un piedzīt tiesas izdevumus – valsts nodevu 433,62 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3 EUR, pavisam kopā piedzīt 8852.57 EUR (astoņi tūkstoši astoņsimt piecdesmit divi *euro* un 57 centi), nosakot atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei–10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājumi ieskaitāmi AS Swedbank kontā /konta numurs/.

Noteikt Sabiedrības ar ierobežotu atbildību/Nosaukums A/ tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no SIA /Nosaukums B/ sešus (6) % gadā no neatmaksātā pamatparāda 7328,21 EUR, to nepārsniedzot.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību /Nosaukums A/ prasību pret SIA /Nosaukums B/ par nokavējuma procentu 6595.40 EUR piedziņu noraidīt kā nepamatotu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Vidzemes rajona tiesas tiesnese